Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 12.03.1968, sp. zn. 7 Cz 16/68, ECLI:CZ:NS:1968:7.CZ.16.1968.1

Číslo: 100/1968

Právní věta: Jestliže se poživatel částečného invalidního důchodu přiznaného do 30. 6. 1964 stane po 1. 7. 1964 částečně invalidním následkem pracovního úrazu nebo nemoci z povolání, nevzniká mu nový nárok podle § 23, 24 a 26 zák. č. 101/1964 Sb. trvá jeho nárok na částečný invalidní důchod, jenž se stal dnem 1. 7. 1964 důchodem podle zák. č. 101/1964 Sb. (§ 108 odst. 3 zák. č. 101/1964 Sb.) a jeho výše může být změněna vzhledem ke změně rozhodných skutečností (§ 53 odst. 1 zák. č. 101/1964 Sb.). Výše částečného invalidního důchodu činí pak polovinu plného invalidního důchodu (dvojnásobku dosavadního částečného invalidního důchodu - srov. § 25 zák. č. 101/1964 Sb.) zvýšeného o 10 % průměrného měsíčního výdělku (§ 26 odst. 1, 2 zák. č. 101/1964 Sb.).

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 12.03.1968

Spisová značka: 7 Cz 16/68

Číslo rozhodnutí: 100

Číslo sešitu: 9

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Důchod, Sociální zabezpečení

Předpisy: 101/1964 Sb. § 26
§ 114
§ 53

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 100/1968 sb. rozh.

Jestliže se poživatel částečného invalidního důchodu přiznaného do 30. 6. 1964 stane po 1. 7. 1964 částečně invalidním následkem pracovního úrazu nebo nemoci z povolání, nevzniká mu nový nárok podle § 23, 24 a 26 zák. č. 101/1964 Sb.; trvá jeho nárok na částečný invalidní důchod, jenž se stal dnem 1. 7. 1964 důchodem podle zák. č. 101/1964 Sb. (§ 108 odst. 3 zák. č. 101/1964 Sb.) a jeho výše může být změněna vzhledem ke změně rozhodných skutečností (§ 53 odst. 1 zák. č. 101/1964 Sb.).

Výše částečného invalidního důchodu činí pak polovinu plného invalidního důchodu (dvojnásobku dosavadního částečného invalidního důchodu – srov. § 25 zák. č. 101/1964 Sb.) zvýšeného o 10 % průměrného měsíčního výdělku (§ 26 odst. 1, 2 zák. č. 101/1964 Sb.).

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 12. 3. 1968, 7 Cz 16/68.)

Navrhovatel, který byl od 19. 9. 1958 jako zaměstnanec I. pracovní kategorie poživatelem invalidního důchodu a od 18. 4. 1960 částečného invalidního důchodu, uplatnil dne 22. 11. 1966 nárok na zvýšení tohoto důchodu podle § 26 zák. č. 101/1964 Sb. pro nemoc z povolání; vznik částečné invalidity pro nemoc z povolání byl stanoven závodní posudkovou komisí sociálního zabezpečení u Městského národního výboru v O. ke dni zjištění nemoci z povolání, tj. ke dni 21. 9. 1966. Rozhodnutím Státního úřadu sociálního zabezpečení byl pak navrhovateli přiznán částečný invalidní důchod při pracovním úrazu v částce 1048 Kčs, tj. dosavadní částečný invalidní důchod ve výši 55 % průměrného měsíčního výdělku (917 Kčs) byl zvýšen o 5 pro chorobu z povolání (131 Kčs).

Krajský soud v Ostravě zrušil usnesením ze 17. 8. 1967 rozhodnutí odpůrce. Vycházel z názoru, že v případě přeměny částečného invalidního důchodu přiznaného před 1. 7. 1964 za platnosti zák. č. 101/1964 Sb. na částečný invalidní důchod při pracovním úrazu jde o nový nárok, jehož podmínky je třeba posuzovat a výši vyměřit výhradně podle předpisů zák. č. 101/1964 Sb. Podle názoru soudu bylo tedy třeba, aby odpůrce stanovil nejprve výši invalidního důchodu při pracovním úrazu podle § 26 odst. 1 zák. č. 101/1964 Sb. s přihlédnutím ke všem souvislým ustanovením a z něho přiznal jednu polovinu navrhovateli jako částečný invalidní důchod při pracovním úrazu, jako stanoví § 26 odst. 2 zák. č. 101/1964 Sb.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že byl usnesením krajského soudu porušen zákon a zrušil je.

Z odůvodnění:

Podle § 108 odst. 3 zák. č. 101/1964 Sb. se považují dávky důchodového zabezpečení přiznané podle předpisů platných před 1. 7. 1964 za dávky podle tohoto zákona, a to ve výši, v jaké náležely ke dni 30. 6. 1964; další trvání nároku na tyto dávky se posuzuje podle tohoto zákona. Částečný invalidní důchod přiznaný navrhovateli podle předpisů platných před 1. 7. 1964 je tedy třeba považovat za částečný invalidní důchod přiznaný mu podle zák. č. 101/1964 Sb., a to ve výši, v jaké mu náležel ke dni 30. 6. 1964., přičemž další trvání nároku na tento důchod je třeba posuzovat podle posléze cit. zákona. Jestliže se změní skutečnosti rozhodné pro výši dávky nebo pro její výplatu, může být dávka, jak stanoví § 53 odst. 1 zák. č. 101/1964 Sb., odňata, zvýšena, snížena nebo její výplata zastavena.

V tomto případě došlo ke změně zdravotního stavu navrhovatele, neboť u něho byla zjištěna nemoc z povolání; nastala u něho změna skutečností rozhodných pro výši dávky, jak ji má na mysli zmíněné ustanovení § 53 odst. 1 zák. č. 101/1964 Sb. Vzhledem k tomu, že k této změně došlo ke dni 21. 9. 1966, tedy za platnosti zák. č. 101/1964 Sb., bylo nutno se zřetelem k § 108 odst. 3 (druhá věta) zák. č. 101/1964 Sb. provést úpravu výše důchodu podle předpisů tohoto zákona.

Podle § 26 odst. 1 zák. č. 101/1964 Sb. je invalidní důchod pracovníka, jehož plná invalidita je následkem pracovního úrazu, o 10 % průměrného měsíčního výdělku vyšší než invalidní důchod vypočtený podle § 23 a 24 cit. zákona. Částečný invalidní důchod pracovníka, jehož částečná invalidita je následkem pracovního úrazu, činí polovinu invalidního důchodu (§ 26 odst. 2 zák. č. 101/1964 Sb.). Z toho vyplývá, že částečný invalidní důchod navrhovatele nemohl být po zjištění skutečnosti, že jeho invalidita vznikla jako důsledek nemoci z povolání – jestliže byla tato skutečnost zjištěna po 1. 7. 1964 – posuzován jako nový nárok, nýbrž toliko jako nárok na částečný invalidní důchod, který se stal dnem 1. 7. 1964 důchodem podle zák. č. 101/1964 Sb., jehož výše mohla být změněna vzhledem ke změně rozhodných skutečností. Z toho důvodu bylo třeba pokládat částečný invalidní důchod navrhovatele v částce 917 Kčs měsíčně ve smyslu § 25 zák. č. 101/1964 Sb. za polovinu plného invalidního důchodu, který by činil 1834 Kčs. Tuto částku je potom nutno zvýšit podle § 26 odst. 1 zák. č. 101/1964 Sb. o částku 262 Kčs představující 10 060F:2216růměrného

měsíčního výdělku, tedy na částku 2096 Kčs; polovina této částky (1048 Kčs měsíčně) představuje částečný invalidní důchod při pracovním úrazu, na který má navrhovatel nárok od 21. 9. 1966. Tato částka byla také navrhovateli přiznána.

Protože krajský soud v Ostravě vycházel z jiného právního názoru, porušil zákon v ustanoveních § 26 a 108 odst. 3 zák. č. 101/1964 Sb.